

Montessori Kenniscentrum

Regionale montessori conferenties 2010/2011

Inmiddels zijn er weer stappen gezet rond de organisatie van de nieuwe opzet van de montessori conferenties. Er is gesleuteld aan de indeling van clusters, de data zijn gekozen en er zijn twee locaties bekend:

Cluster 1: Den Haag, Rotterdam en Zuid-West
woensdag 6 april, Eindhoven, Montessori Spilcentrum

Cluster 2: Gelderland, Midden- en Zuid-Oost
woensdag 9 maart, **nog geen locatie – graag aanmelden**

Cluster 3: Noord en Oost
woensdag 13 april, Zwolle, Montessorischool Zwolle

Cluster 4: Amsterdam en Noord-Holland
woensdag 23 maart, **nog geen locatie – graag aanmelden**

Op 15 september is de volgende vergadering van de landelijke montessori conferentie werkgroep van 16.00 tot 17.30 in Hogeschool Domstad in Utrecht. We zijn gestart met een kleine vertegenwoordiging vanuit de secties en willen in de landelijke werkgroep graag enige uitbreiding. Activiteiten: grote lijnen uitzetten, thema uitwerken etc.

De vier regionale clusterwerkgroepen zijn nog niet opgezet en daar maken we in september een start mee. Wij zoeken voor de invulling van deze werkgroepen naar vertegenwoordigers uit alle secties. Deze werkgroepen houden zich meer bezig met de organisatie en de specifieke invulling van hun eigen regionale conferentie.

In september volgt een nadere omschrijving van het voorlopige centrale thema 'Hoe gaan wij om met sociaal-emotionele, culturele en maatschappelijke problemen bij het leren en de ontwikkeling van kinderen en pubers? Welke kennis en bagage zijn nodig om hier adequaat mee om te gaan? Welke rol speelt het montessori-onderwijs hierin of zou het kunnen spelen?'

Aanmelden en/of meer informatie bij
montessori@kenniscentrum.nl

Montessori Kenniscentrum

Taalwerkgroep

De taalwerkgroep heeft nog plaats voor en behoefte aan één leerkracht of IB-er (met ervaring als montessori

In dit nummer onder meer:

- Regionale montessoriconferenties
- Toekomst sectie HJK
- Reactie op onderzoek ITS
- Junimarkt van De Trinoom

leerkracht) die een actieve rol wil spelen. Aanmelden en/of meer informatie bij montessori@kenniscentrum.nl

Toekomst sectie Het jonge kind

Dit voorjaar heeft de sectie Het jonge kind (HJK) intensief en actief overleg gevoerd over de toekomst en ambitie van de sectie. Montessori kinderopvang, montessori BSO en montessori peutergroepen zijn volop in ontwikkeling en beweging. Als sectie merken we dat er in het land prachtige initiatieven ontstaan, waar de doorgaande lijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar geborgd wordt in nauwe samenwerking tussen kinderopvang/peuterwerk en basisschool.

Daarnaast merken we als sectie dat er goede ontwikkelingen in gang zijn gezet om de kwaliteit van montessori kinderopvang/peuterwerk te borgen en verbeteren. Als sectiebestuur hebben we tijdens een heidag in mei een aantal ambities geformuleerd om zowel voorgaande als toekomstige ontwikkelingen in een werkplan uit te werken. In de *MM* van het najaar hopen we iedereen hier meer over te kunnen mededelen.

Petra Janssen, waarnemend voorzitter HJK

Montessori Summer Seminar

Van 22 - 28 augustus vindt het tweede Montessori Summer Seminar plaats, georganiseerd door de Hogeschool Edith Stein in samenwerking met de Universiteit van Münster en de AMI. Sprekers zijn onder meer Martine Delfos, Steven Hughes en Harald Ludwig. Zie voor meer informatie: www.montessori-ami.org en www.edith.nl.

Onjuist, onvolledig en tendentieus

In de landelijke pers verscheen in de week van 21 juni een artikel over een onderzoek waaruit blijkt dat jenaplanscholen lager presteren. Zijdellings worden in dit artikel ook de montessorischolen genoemd. NMV-voorzitter Cor Hoffmans reageerde met een brief naar de NRC.

Onderzoek van het ITS, gepubliceerd in *Didactief* en overgenomen door het NRC zou aantonen dat traditionele vernieuwingsscholen minder goed presteren dan scholen met een leerstofjaarklassensysteem. Opnieuw tonen de onderzoekers aan weinig kaas te hebben gegeten van deze scholen en zich te laten verblinden door hun eigen cijferfetishisme. De rapportage is onvolledig en onjuist en daarmee zijn de conclusies tendentieus.

Zo is onjuist dat deze scholen van algemeen-bijzondere signatuur zijn. Er zijn katholieke, openbare en protestant-christelijke scholen die van één van deze concepten uitgaan. Ook de karikatuur als zouden deze scholen hun leerlingen voornamelijk volgen door observaties en evaluaties is ver bezijden de waarheid. Het onderwijsverslag 2009 van de Inspectie toont aan dat deze scholen gemiddeld aan dezelfde kwaliteitseisen voldoen als andere scholen. Er is dus ook voldoende bekend over het prestatieniveau van de leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoekers zetten de vernieuwingsscholen in vergelijking tot reguliere scholen weg met kenmerken zoals eigen inbreng van leerlingen, meer afstemming op het kind, meer aandacht voor expressie, meer zelfstandig werken en samenwerken en een meer coachende rol van de leraar. Laten dit nu juist de uitgangspunten zijn van basisonderwijs zoals vastgelegd in de wet sinds 1985, waaraan alle scholen zouden moeten voldoen!

Het onderzoek is gebaseerd op een steekproef van 64 scholen. Niet helder wordt in het artikel in hoeverre deze kleine steekproef representatief is voor de populatie. De onderzoekers geven bovendien zelf aan dat ook een aantal factoren die de prestaties kunnen beïnvloeden niet zijn onderzocht. Voor het trekken van de echte conclusies is meer onderzoek nodig.

Klaarblijkelijk was de nieuwswaarde van de geconstateerde verschillen van groter gewicht dan de gedegenheid van het onderzoek. Slordig dus! Vooral ook omdat elke verantwoording van de onderzoeksmethodiek ontbreekt.

Blikvernuwing is niet vreemd bij onderzoekers. Maar er mag worden verwacht dat zij in elk geval hun onderzoek plaatsen in een breder kader en in de juiste context. Door dit niet te doen, maakt men enkel goedkoop nieuws. Dat is bezwaarlijk om een aantal redenen.

In de eerste plaats zijn de traditionele vernieuwingsscholen ontstaan uit onvrede met het klassikaal georganiseerde onderwijs en de eenzijdige gerichtheid op cognitieve vaardigheden. Brede ontwikkeling zoals vastgelegd in wet op het basisonderwijs en kerndoelen voor alle scholen blijven geheel buiten beschouwing. Wanneer traditionele vernieuwingsscholen in staat zijn even goed te presteren als de reguliere scholen, zoals het geval is

met Montessorischolen in het onderzoek, dan is dat een prestatie van formaat. Dat is zeker zo, wanneer de onderzoekers constateren dat deze scholen ook nog eens meer aandacht besteden aan andere leer- en vormingsgebieden en vaardigheden dan in reguliere scholen het geval is.

In de tweede plaats blijken toetsen beperkte voorspellende waarde te hebben. De afstroom van leerlingen in het voortgezet onderwijs op basis van de voorspellende waarde van de CITO-eindtoets is groot. Een kwart van de HAVO-leerlingen stroomt af naar het VMBO. Succes in het vervolgonderwijs en de maatschappij zijn pas indicatoren die echt hout snijden wanneer we het hebben over de opbrengsten van scholen.

In de derde plaats wordt de suggestie gewekt dat deze scholen minder kwaliteit leveren of zich daar minder om bekommeren. Dat komt niet overeen met de beoordeling door de inspectie in het onderwijsverslag 2009, die overigens ook gebaseerd is op een verenging van de opbrengsten tot basisvaardigheden. Het is vooral onjuist en onvolledig omdat de meeste traditionele vernieuwingsscholen een redelijk uniek kwaliteitsbewakingsstelsel kennen. Landelijke visitatiecommissies bezoeken periodiek de scholen om de kwaliteit vast te stellen en op basis hiervan de scholen te 'certificeren' of het certificaat te ontnemen.

Kortom: het benchmarken van scholen door onderzoeken is van grote waarde voor de kwaliteitsverbetering van ons onderwijs. Laten we dat vooral laten doen door onderzoekers met een brede scope op de ontwikkeling van kinderen en op de factoren die onderwijssucces echt bepalen. Van cijferfetishisten zijn we nog nooit veel wijzer geworden.

Cor Hoffmans, voorzitter Nederlandse Montessori Vereniging

'Je grenzen verleggen'

Dit is de titel van een artikel uit *Montessori Mededelingen* 33-4 geschreven door Eszter Strausz. Zij is directeur van de Eszterlánc Montessori Kindergezin in Boedapest en op zoek naar Nederlandse montessorischolen die haar school willen steunen. Naast de zeer gewenste ondersteuning door financiën of montessori materialen behoort uitwisseling in bredere zin natuurlijk ook tot de mogelijkheden. Ben je geïnteresseerd en wil je meer informatie? Neem contact op via dit mailadres: mirjam-stefels@zonnet.nl

Junimarkt Montessorischool de Trinoom in Eindhoven

Wat een succes, wat een sfeer, wat een beleving, wat een saamhorigheid. De hele school op het plein om allerlei spullen (vooral speelgoed) aan de man te brengen of om spullen te kopen. Er werd van alles bedacht om aan geld te kunnen komen. Er liep een jongen rond met een bord: '10 cent voor een compliment', er waren living statues, je kon met watersponzen iemand nat gooien, er werd muziek gemaakt, er werd gedanst, er was een leerling, die aan een groepje kinderen ging voorlezen, je kon cakejes kopen en als klap op de vuurpijl mocht je 'vandaaltje' spelen door een oude sloopauto kapot te slaan (heerlijk om een koplamp of ruit kapot te krijgen!). De opbrengst van de junimarkt was bestemd voor de aanschaf van een speeltoestel bovenop de heuvel van het avonturenplein. De opbrengst van € 1550,- was genoeg om het speelobject alvast te bestellen. Het speelgoed, dat door kinderen niet mee teruggenomen was, werd de maandag erop opgehaald en ging naar de stichting Speelkr8cht. Deze zorgt met de feestdagen in december voor de verdeling voor de kinderen van de minst draagkrachtigen in de samenleving. De inbreng van ouders en leerkrachten was bescheiden. De kinderen hadden, eendrachtig het motto, 'help mij het zelf te doen', de grootste inbreng.

Bauke Eekma, onderwijskundig directeur De Trinoom

Regio Rotterdam

De laatste regio bijeenkomst van dit schooljaar was begin juni op de montessorischool in Dordrecht. Karin Groenendijk, directeur, hield een presentatie over de kunst en cultuur op de Dordtse Montessorischool. Deze is gekoppeld aan het kosmisch onderwijs. Verder hebben we met elkaar de bijeenkomsten voor volgend jaar bekeken. Het komende jaar zullen we twee keer per jaar met de IB-er en directie bij elkaar komen. We proberen daarbij de montessori onderwerpen in de regio te bespreken en die verband te laten hebben met ontwikkelingen bij de NMV.

Willemien Bekema, regiovoorzitter

Voorankondiging Landelijke dag sectie HJK

Op zaterdag 13 november 2010 vindt de jaarlijkse landelijke studiedag plaats voor leidsters en medewerkers die werken met kinderen in de montessori kinderopvang, peutergroepen, BSO, en onderwijs. Er zullen diverse workshops aangeboden worden waaronder de vijf vrijheden, de attitude van de montessorileidster in de kinderopvang, eten, drinken en slapen in de montessori kinderopvang/peutergroep en motoriek en cognitie. De landelijke studiedag vindt dit jaar plaats te Eindhoven. Zoals elk jaar wordt het een dag vol nieuwe inspiratie en verdieping van ons werk.

Website De surfsleutel

Beste collega's,

Net als velen van jullie ben ik leerkracht. Samen met een klein maar dapper redactieteam heb ik de kostenloze 'edufunsite' 'De Surfsleutel' helemaal vernieuwd naar een hogere opbrengst in weten en spelen. De Surfsleutel is bestemd voor kinderen in de basisschoolleeftijd die Internet gebruiken op school en thuis. Zou u ons willen helpen door www.surfsleutel.nl aan de kinderen op de school kenbaar te maken? Mochten jullie suggesties hebben voor websites die we binnen de Surfsleutel in de rubrieken op kunnen nemen, geef ons dit door via emailadres rene@worldchildweb.com.

Hartelijk dank voor de medewerking aan deze de Surfsleutel. We blijven ons best doen!

Hartelijke groet,
René van Liesdonk
Redactielid De Surfsleutel